

Вдовиченко Н.О.

Студентка ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Солончук І.В., ст. викл., ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Процесуальний порядок судового розгляду цивільної справи

З кожним роком кількість цивільних справ зростає, що пов'язано з повсякденними життєвими проблемами, які виникають у людей. Чіткий розгляд справ забезпечить можливість швидкого вирішення різних проблемних ситуацій та ухвалення правильних рішень. Тема людських конфліктів, спорів актуальна у всі часи, а цивільні справи саме мають на меті вирішити дані проблеми людей.

Мета дослідження. Переглянути і дослідити процес судового розгляду цивільних справ в правильному процесуальному порядку відповідно до чинного законодавства та виділити основні етапи розгляду.

Об'єктом дослідження є процесуальний порядок розгляду цивільної справи.

Цивільна справа – це спір, який розглядається в судах загальної юрисдикції і підлягає вирішенню в установленому порядку, передбаченому цивільно-процесуальним законодавством. Якщо доступніше, цивільна справа – це фактично всі життєві ситуації, з якими повсякденно стикається кожна людина. Вирішення швидко може бути забезпечено шляхом організації і проведення судового розгляду будь – якої цивільної справи відповідно до вимог законодавства.

Встановлена законом процесуальна форма регламентується відповідно цивільним процесуальним законодавством.

Автор Комаров В.В. в підручнику «Цивільне процесуальне право України» зазначає наступне: судові засідання з розгляду та вирішення цивільних справ складається з чотирьох основних етапів: підготовчий, розгляд справи по суті, судові дебати, ухвалення та оголошення судових рішень. Кожний етап утворюється з певних процесуальних дій судів та інших осіб, які беруть участь у справі, має відповідне завдання та зміст. Розглянемо докладніше всі етапи в окремому порядку.

Підготовчий етап – це етап, в якому відбувається з'ясування і вирішення питань, які забезпечують можливість повного та правильного розгляду справи по суті. Складається з певних процесуальних дій, які спрямовані на здійснення перевірки наявності умов, необхідних для вирішення справи. Головними питаннями, які потрібно з'ясувати є наступні: чи можливий розгляд справи за даного складу суду; за даної явки учасників процесу; за наявності доказів зібраних в справі. Далі суддя відкриває судові засідання та виголошує справу, яка розглядатиметься. Секретар здійснює доповідь суду, хто з'явився, кого нема. Встановлюється судом осіб, які з'явилися. Далі свідків просять покинути залу суду. Суддя оголошує склад суду, їх прізвища і пояснює права їхні[1].

Пізніше переходимо до другого етапу – розгляду справи по суті. На даному етапі з'ясовуються фактичні обставини справи. Даються певні пояснення учасниками процесу. Відбувається допит свідків. Кожен свідок допитується окремо. Досліджуються докази даної справи.

Після допиту всіх свідків, розгляду доказів, обставин суд переходить до судових дебатів.

Судові дебати – це етап, в якому особи підбивають підсумки проведеного дослідження, дають оцінку доказам, роблять висновки, відбуваються промови. Відповідно до ст. 194 ЦПК[2] першим надається слово позивачеві та його представникові. Пізніше обвинувачу і його представникові.

Останній заключний етап – це ухвалення та проголошення судового рішення. В окремій нарадчій кімнаті суддя чи колегія судів з'ясовують та приймають рішення з наступних питань, які носять фактичний і правовий характер: чи були обставини, завдяки яким обґрунтовувались вимоги і заперечення, та які є докази їх підтвердження; чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази їх підтвердження; які правовідносини сторін впливають із встановлення обставин; яка правова норма застосування до цих правовідносин; чи потрібно позов задовольнити чи ні; розподіл між сторонами судових витрат; чи існують підстави для допуску негайного виконання судового рішення чи скасування заходів по забезпеченню позову.

Після цього суд публічно оголошує рішення. Суддя повинен чітко пояснити заінтересованим особам зміст рішення, а також порядок і строк його оскарження. В кінці судового засідання оголошується закритим і відповідно завершується остання стадія цивільного процесу і власне сам судовий розгляд.

Використана література:

1. Комаров В.В. Цивільне процесуальне право України / за ред. В.В. Комаров, Академія правових наук України, Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Право, 1999. - 592 с.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 01.09.2005 р. з доповненнями та змінами.